

# THÁI THUỘNG CẢM ỨNG THIÊN

## Tập 123

*Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không*

*Địa điểm: Tịnh tông Học hội Singapore*

*Thời gian: 04/11/1999*

*Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu*

Chư vị đồng học, chào mọi người! Chúng ta đã giảng Cảm Ứng Thiên tới câu thứ 57: “*Tri quá bất cải, tri thiện bất vi.*” (Biết lỗi không thể sửa, biết thiện không chịu làm.)

Hai câu này ý nghĩa vô cùng sâu. Vựng Biên chú giải được rất hay, đặc biệt là đoạn khai thị của thiền sư Thiên Như rất đáng để chúng ta cảnh giác, quy kết lại đại ý của đoạn khai thị này, Phổ Hiền Bồ-tát dạy chúng ta “hằng thuận chúng sanh, tùy hỷ công đức”. Đời người ở thế gian, sanh mạng vô cùng ngắn ngủi, thế nhưng cơ hội này vô cùng quý báu, thời gian tuy ngắn ngủi như vậy nhưng tu thiện được phước báo vô cùng; nếu tạo ác thì cũng gặp họa hại vô biên. Thế nên, chúng ta phải trân quý thời gian ngắn ngủi này, đây là mấu chốt của việc cát hung họa phước đời sau, có quan hệ chân thật vô cùng lớn. Cho nên, chư Phật Bồ-tát không có vị nào không ứng hóa đến thế gian giúp đỡ chúng sanh đoạn ác tu thiện, giúp chúng sanh phá mê khai ngộ, chúng sanh có thể vĩnh viễn thoát khỏi nỗi khổ luân hồi, thành Phật thành thánh, đây cũng là một cơ duyên tốt. Quả nhiên hiểu được đại ý mà Phật nói, một niệm quay đầu thì đón siêu thập pháp giới, cho nên cơ duyên này thật quá đáng quý.

Đoạn chú giải cuối có nêu ra một câu chuyện. Đời nhà Chu, Tề Hoàn Công đi qua vùng phế tích của nước Quách, ông rất cảm thán, hỏi một lão nhân, ông hỏi: “Vì sao nước Quách bị nhà tan người mất?” Ông lão đó nói với ông: “Ưu thiện mà ghét ác.” Hoàn Công liền hỏi: “Ưu thiện ghét ác thì tại sao lại bại vong tới mức độ này?” Lão nhân nói: “Ưu thiện nhưng không thể làm, ghét ác nhưng không thể bỏ.” Hai câu này chúng ta phải ghi nhớ. Ưu thích điều thiện, đó là đã biết thiện, tiếp đến là phải hành thiện. Biết thiện thì phải hành thiện, nhưng họ không chịu làm, vậy thì sai rồi; biết ác thì phải sửa ác, họ không chịu sửa nên nhà tan người mất. Đây không phải là chuyện gì lớn lao, chỉ một đời mà thôi. Nếu như có trí tuệ của Phật, có tầm nhìn của Phật để nhìn sự việc này thì vấn đề nghiêm trọng rồi. Cơ duyên tốt như vậy mà đánh mất, trong một đời này tạo tác vô lượng vô biên tội nghiệp lớn nhỏ, họa hoạn vô cùng, bạn sẽ chiêu cảm đến sự không

như ý trong nhiều đời nhiều kiếp. Con người vì sao không thể nhẫn trong nhất thời? Một đời chính là nhất thời, thời gian mấy mươi năm trong sát-na đã trôi qua rồi. Tôi với hiệu trưởng trường trung học Đệ Nhất Nam Kinh, chúng tôi là bạn học cùng lớp, hơn nữa còn ngồi chung một bàn, ngồi trên ghế băng dài, khi đó còn chưa tới 20 tuổi. Hôm nay chúng tôi gặp nhau ngồi chung một chỗ, đã hơn 50 năm rồi, nghĩ lại chuyện trước đây mà ngỡ như ngày hôm qua, bạn nói xem sanh mạng ngắn ngủi biết bao! Phật nói: “Thế gian vô thường, cõi nước mong manh”, vị lão nhân này nói “ưa thiện mà ghét ác”, đây đều là danh ngôn chí lý, chúng ta phải ghi nhớ trong lòng.

Phật Bồ-tát khác với phàm phu ở chỗ nào vậy? Khởi tâm động niệm vì chính mình, trong tâm tràn đầy tham sân si mạn, đây là phàm phu. Khởi tâm động niệm vì hết thảy chúng sanh, trong tâm là chân thành, thanh tịnh, bình đẳng, từ bi tận hư không khắp pháp giới, người này chính là Phật, người này chính là Bồ-tát. Phàm phu và Phật chỉ trong khoảng một niệm, ý niệm chuyển trở lại thì hành vi liền chuyển ngay. Hành vi của Phật Bồ-tát, chúng tôi thường nói trong các buổi giảng, thời thời khắc khắc nhắc nhở các đồng tu, khởi tâm động niệm, lời nói việc làm của các ngài đều làm tấm gương cho người thế gian. Những gì mà chúng ta thể hiện ra có thiện có ác, mọi người đều nhìn thấy rõ ràng. Điều mà mọi người cho là thiện thì chúng ta phải duy trì, đừng đánh mất hạnh thiện; điều mà mọi người cho là ác thì chúng ta phải phản tỉnh lại ngay, có phải thật sự là ác không? Nếu như thật sự là ác thì phải lập tức sửa đổi trở lại. Nếu như không thật sự là ác, không phải thật sự ác thì là họ còn có dụng ý khác, dụng ý này mọi người nhìn thấy trước mắt dường như là bất thiện, qua vài năm thì bạn sẽ hiểu, vốn dĩ đây là thiện. Khởi tâm động niệm, lời nói việc làm của chúng ta phải dựa vào trí tuệ, không được dựa vào tình thức. Chúng ta giúp đỡ hết thảy chúng sanh đoạn nghi sanh tín, giúp đỡ hết thảy chúng sanh phá mê khai ngộ, nhất định không nhiễm danh văn lợi dưỡng, nhất định không nhiễm ngũ dục lục trần, phải đem lời dạy của Phật-đà, lời dạy của thánh hiền thiết thực làm ra cho đại chúng trong xã hội xem.

Lời chúng ta nói, họ không dễ gì nghe lọt tai thì chúng ta làm cho họ xem. Người thế gian tham lam danh lợi, tham lam tài phú, chúng ta làm ra cho họ xem. Tài phú từ đâu mà có? Từ bố thí mà có, càng thí càng nhiều. Thông minh trí tuệ từ đâu mà có? Từ bố thí pháp mà có, chịu giúp đỡ người khác, chịu giáo hóa người khác thì trí tuệ sẽ tăng trưởng. Khỏe mạnh trường thọ từ đâu mà có? Từ bố thí vô úy mà có, yêu thương bảo hộ hết thảy chúng sanh, không những không sát

hại chúng sanh, ngay đến việc khổ não chúng sanh chúng ta cũng không làm. Tài phú, thông minh trí tuệ, khỏe mạnh trường thọ mà người thế gian mong cầu, chúng ta làm ra cho họ xem. Phật giáo hóa chúng sanh là dùng phương pháp này, đầu tiên là nói cho bạn phải làm thế nào? Tiếp đến là khuyên bảo bạn, khích lệ bạn nên làm, cuối cùng tự mình làm ra chứng minh, bạn xem tôi là làm như vậy đó, tôi đã đạt được. Đời sống vật chất thật sự rất đơn giản, mỗi ngày ba bữa ăn được no, quần áo mặc được ấm, nơi ở mặc dù không lớn nhưng gọn gàng sạch sẽ, mảy trần không nhiễm, thoải mái! Đây là phước báo. Tiền tài chỉ cần đủ dùng là được rồi, không cần phải tích lũy, phải biết bố thí, đem tiền tài tích lũy vào trong phước báo của hết thảy chúng sanh thì vĩnh viễn không tiêu mất. Để trong ngân hàng, để ở bất kỳ nơi nào cũng không đáng tin, một trận tai nạn thì không còn nữa.

Phật nói ở trong kinh: “Tiền tài là của chung năm nhà”, dạy chúng ta giác ngộ tiền tài không phải là của mình. Năm nhà này, thứ nhất là nước, một trận lũ lụt tới thì sẽ nhấn chìm hết, cuốn trôi hết; thứ hai là lửa, lửa cháy sẽ đốt cháy hết; thứ ba là quan phủ, bạn phạm pháp, phạm tội, vào thời xưa gia tài sẽ bị sung công, tịch thu hết; thứ tư là trộm cướp, họ đến trộm của bạn, cướp của bạn; thứ năm là con phá của. Có gì là của mình đâu! Tài bảo của mình, phải học chư Phật Bồ-tát, để ở nơi nào? Để ở trong phước báo của hết thảy chúng sanh, nên Phật dạy chúng ta bố thí cúng dường, phải tu phước. Phước điền có ba loại, ba loại này đều sanh phước, sanh vô lượng vô biên phước báo. Thứ nhất là cúng dường cha mẹ, đó là ân điền, cha mẹ có ân đối với chúng ta, phải biết hiếu dưỡng; thứ hai là thầy, Tam bảo là thầy, phải cung kính đối với thầy, gọi là kính điền; thứ ba là hết thảy chúng sanh khổ nạn, là bi điền. Cho nên, có tiền của thì phải mang đi bố thí cúng dường ba loại này, được vậy thì phước báo của bạn đời đời kiếp kiếp vĩnh viễn hưởng không hết. Đây là chỗ thù thắng nhất để cất giữ tài phú, không thể nào bị mất đi, cho dù thế giới này hủy diệt rồi, phước báo của bạn sẽ không bị hủy diệt. Nếu như tiền tài bạn có được, không cất giữ vào ba nơi này, khi thế giới này hủy diệt thì tiền tài của bạn cũng theo đó mà bị hủy diệt, không còn là sở hữu của bạn nữa. Cho nên, trí tuệ phước báo của chư Phật Bồ-tát vượt hơn người phàm, không những là nhân gian hay trên trời, phước báo của Đại Phạm thiên vương, Ma-hê-thủ-la thiên vương cũng không thể sánh với Phật Bồ-tát. Đạo lý này Phật thường nói trong kinh, chúng ta phải tin tưởng, chúng ta phải chịu làm. Đoạn này chúng ta giới thiệu tới đây, đoạn tiếp theo là đoạn thứ 58:

**Tự tội dẫn tha, ủng tác phương thuật.**

自罪引他。壅塞方術。

*Mình phạm tội còn muốn liên lụy người, cản trở tài năng người khác.*

Đây cũng là lỗi lầm rất lớn. “Tự tội” là tự mình phạm tội còn muốn liên lụy người khác, gọi là kéo người xuống nước, tội này vô cùng nặng. Trong chú giải có nói: *“Lỗi của mình tuyệt đối không được che giấu, tuyệt đối không được vu oan người khác”*, tội vu oan giả họa người khác vô cùng nặng. Chính mình có lỗi lầm, cho dù bạn có thể che giấu được chế tài pháp luật thế gian, nhưng bạn không che giấu được nhân quả, không che giấu được quỷ thần. Báo ứng của quỷ thần thật sự có! Trong xã hội hiện nay quá nhiều, quá nhiều rồi. Cho nên giáo dục thánh hiền, đặc biệt là giáo dục chư Phật Bồ-tát, dạy chúng ta làm thế nào mới có được phước báo chân thật, đời sống của bạn hạnh phúc mỹ mãn vui vẻ? Thứ nhất là bạn phải chung sống tốt với hoàn cảnh nhân sự. Phật Bồ-tát, nhà Nho, nhà Đạo dạy người, đầu tiên chính là luân lý đạo đức, người chung sống với người phải hòa hợp. Thứ hai là bạn làm thế nào quan hệ tốt với hoàn cảnh tự nhiên, đây là hoàn cảnh vật chất, người hiểu được không nhiều. Hoàn cảnh nhỏ là căn phòng này của chúng ta, trong đó có rất nhiều đồ gia dụng, phải bài trí, sắp xếp ngay ngắn gọn gàng, chúng ta sống ở nơi này, mắt thấy tai nghe, tiếp xúc cảm thấy rất thoải mái, người hiện tại hiểu được điều này. Môi trường lớn thì lơ là, cho nên người hiện nay nói địa cầu sanh bệnh rồi, hoàn cảnh sinh thái của địa cầu bị phá hoại, người Trung Quốc chúng ta gọi là phong thủy đã bị phá hoại.

Trận động đất lớn ở Đài Loan lần này, tâm chấn ở vùng Trung Bộ, tại Bộ Lý. Năm mươi năm trước tôi từng sống ở Bộ Lý, nơi này vô cùng tốt, là nơi phong thủy tốt nhất Đài Loan. Bởi vì tốt nhất nên mọi người đều chen nhau tới đây sống, ở đó đua nhau xây đạo tràng, hết sức lộn xộn. Tôi đến đây nhìn thấy thì rất là đau lòng, cảnh quan tự nhiên hoàn toàn bị phá hoại, mỗi một người đều tự tư tự lợi, đều không chịu nhường nhịn nhau, chỉ biết lo cho chính mình nên mới gặp nạn! Tôi nghĩ đạo tràng ở đó có lẽ cũng bị hủy hoại tương đối rồi. Trong kinh Địa Tạng có nói đến địa thần, bạn đắc tội với địa thần, địa thần trừng phạt bạn, thật sự là có, đây không phải là mê tín. Cho nên, chúng ta phải chung sống tốt với hoàn cảnh tự nhiên, chúng ta yêu thương bảo vệ môi trường tự nhiên. Nếu nơi đó có một cái cây, nếu không phải là bất đắc dĩ thì tuyệt đối không được chặt; nếu mở đường, chúng ta có thể mở đường vòng. Tôi có một đạo tràng nhỏ ở Úc, nơi đó tôi muốn làm một con đường nhỏ, họ nói với tôi rằng làm đường thì phải chặt cây, tôi nói vậy không được, không được chặt cây, tôi không làm nữa. Phải quý trọng môi trường tự nhiên, một cái cây một ngọn cỏ, một viên gạch một viên đá,

chúng ta đều phải yêu thương chúng, ta yêu thương chúng thì chúng yêu thương ta. Thứ ba là quan hệ tốt với thiên địa quỷ thần, điều này vô cùng quan trọng. Ba mối quan hệ này đều tốt thì bạn nhất định hạnh phúc mỹ mãn vui vẻ.

Giáo dục của thánh hiền xưa là dạy những điều này, giáo dục của chư Phật Bồ-tát cũng là dạy những điều này, bạn có thể nói giáo dục này không đúng sao? Giáo dục này có gì sai hay không? Người hiện nay đều nói rằng đây là mê tín, đây là rất bất hạnh, ngu si đến cùng cực. Giáo dục chí thiện mỹ mãn mà chúng ta lại đem nó vứt đi, vậy con người làm sao không tạo tội, làm sao mà không gặp kiếp nạn? Ngày nay, người mê hoặc nhiều, người giác ngộ ít. Trong số những người giác ngộ này, phần nhiều vẫn là tùy thuận tập khí phiền não, chân thật chịu quay đầu đã ít lại càng ít. Nếu chúng ta dùng lời của tôn giáo khác để nói, tức là một người quay đầu thì một người được cứu; hai người quay đầu thì hai người được cứu. Chỉ cần chính chúng ta hiểu rõ, chịu quay đầu, không còn vì bản thân nữa là chân thật vì bản thân, lợi ích chúng sanh là chân thật lợi ích chính mình, phải giác ngộ, phải quay đầu. Chính mình làm việc thì chính mình nhất định phải chịu trách nhiệm, tuyệt đối không liên lụy người khác. Có phước thì nguyện cùng hưởng với đại chúng; có tội lỗi thì nhất định phải phát tâm tự mình gánh chịu, đây là tinh thần của Bồ-tát. Cho nên, tuyệt đối không được vu oan người khác, nhất định không được tin lời đồn vô căn cứ. Những câu nói này của Cảm Ứng Thiên: *“Cho dù thoát được pháp luật cũng khó tránh khỏi trời trừng phạt”*, câu nói này lặp đi lặp lại rất nhiều lần trong Vựng Biên. Trời trừng phạt chính là trừng phạt của thiên địa quỷ thần, bạn chạy không thoát! Tốt rồi, hôm nay chúng ta giảng đến đây.